

TÉMA 5: Dopady daňového a dávkového systému na trh práce

Interakce daní a dávek významně ovlivňuje chování lidí na trhu práce. S cílem popsat (de)motivační dopady jejich interakce bylo vyvinuto několik indikátorů, které jsou používány jak pro mezinárodní komparace, tak i pro mikrosimulační modelování.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

The logo of the Ministry of Education, Youth and Sports (MŠMT) features the letters "MŠMT" in a stylized, overlapping font.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Osnova

- Východiska
- Různé způsoby měření daňového zatížení práce
  - Makroekonomický přístup
  - Mikroekonomický přístup
- Daňový a dávkový systém v ČR
- Ukazatele motivace k práci
  - Měření demotivací
  - Koncept typových domácností
  - Mikrosimulační modelování
  - Dopady reformem z let 2007 a 2008
- Možná reformní opatření

Východiska – potřebnost analýzy interakce daní a dávek

1. vysoké zdanění příjmů vede ke snížení motivace k práci a její substituci volným časem – částečná vazba na Lafferovu křivku,
  2. vysoká hodnota sociálních transferů může snižovat stimuly pro vstup na trh práce,
  3. interakce daní a dávek může způsobovat vysoké mezní daňové sazby zejména pro nízkopříjmové skupiny domácností.
- Avšak, vstup a participace na trhu práce není ovlivňována pouze finančními stimuly.

Kdy systém dávek nesnižuje efektivnost trhu práce?

- Blank (2002) se domnívá, že ve své podstatě existují pouze tři základní situace, u kterých snaha o zajištění redistributivního (normativního) cíle nemá negativní dopady na efektivnost trhu práce. Jedná se o následující:
  1. Sociální transfer je vyplácen jen přesně definované skupině osob, které mají takové vlastnosti, jež není možné změnou chování docílit (např. tělesné postižení, věk apod.).
  2. Vyplácení sociálního transferu je vázáno na chování, které zvyšuje efektivnost trhu práce (typicky na práci – in-work benefit).
  3. Vyplácení sociálního transferu mění chování příjemce takovým způsobem, že to v budoucnosti zvýší jeho uplatnitelnost na trhu práce (např. podpora studia).
- Stále však dochází ke snížení efektivnosti ekonomiky jako celku (viz přednáška o přerozdělování).

Měření velikosti daňového zatížení práce

- Makroekonomický přístup – průměrná efektivní daňová sazba
- Mikroekonomický přístup – jak úrovňové, tak i dynamické indikátory
  - Typové domácnosti
  - Mikrosimulační modelování
- Často používáno k mezinárodnímu porovnání Evropskou komisí, nebo OECD.

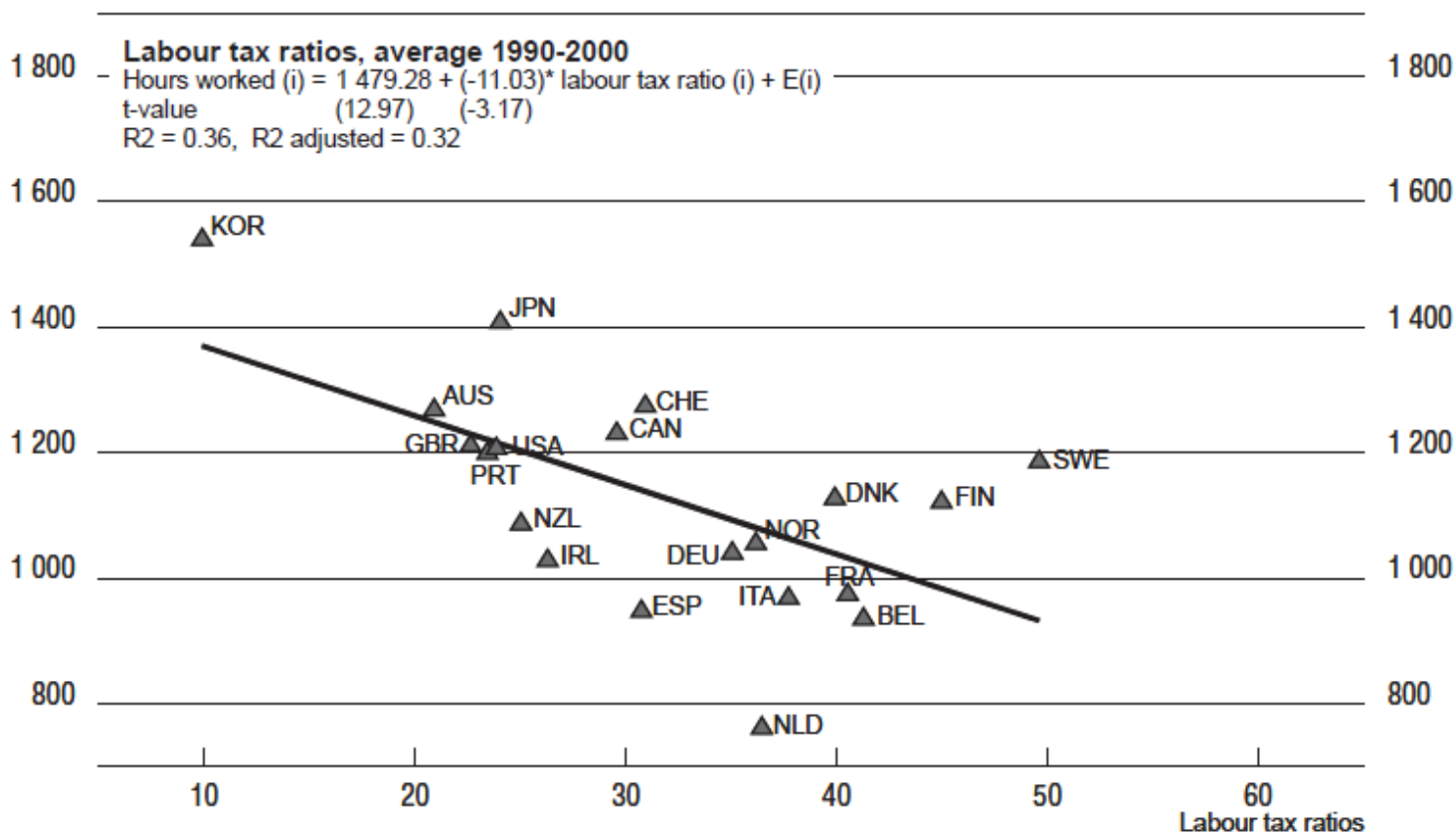
Průměrná efektivní sazba daně

- kalkulována na základě makroekonomických agregátů
- vyjadřuje podíl odvedené daně a makroekonomického daňového základu
- samostatně kalkulována pro zisky společností, příjmy z práce a výdaje na spotřebu

Průměrné efektivní daňové sazby v 80. a 90. letech, dle OECD (2002)

	Capital based on net operating surplus				Capital based on gross operating surplus				Labour				Consumption				Combined labour and consumption			
	1975- 80	1980- 90	1990- 2000	Change between 1975-80 and 1990-2000	1975- 80	1980- 90	1990- 2000	Change between 1975-80 and 1990-2000	1975- 80	1980- 90	1990- 2000	Change between 1975-80 and 1990-2000	1975- 80	1980- 90	1990- 2000	Change between 1975-80 and 1990-2000	1975- 80	1980- 90	1990- 2000	Change between 1975-80 and 1990-2000
United States ¹	42.2	37.9	39.5	-2.7	29.2	25.8	27.3	-1.9	20.4	22.1	23.4	3.1	6.7	6.6	6.4	-0.4	25.7	27.3	28.3	2.6
Japan	35.4	47.6	50.0	14.6	24.4	31.1	27.9	3.5	17.3	21.7	24.1	6.8	6.0	5.8	6.4	0.4	22.9	26.8	29.4	6.5
Germany ²	37.5	38.7	34.9	-2.6	23.6	23.1	21.2	-2.4	32.8	33.2	35.0	2.3	12.5	12.6	13.4	0.9	42.5	42.8	44.9	2.4
France	42.0	51.9	55.9	14.0	25.3	30.0	33.2	7.9	32.7	37.9	40.5	7.8	15.7	15.7	15.1	-0.6	45.3	49.6	51.3	6.0
Italy	21.7	32.7	42.7	21.0	15.2	23.6	31.0	15.8	25.8	32.1	37.7	11.9	10.6	11.7	13.9	3.3	35.0	41.5	47.9	12.9
United Kingdom ¹	64.2	69.9	53.2	-11.1	37.2	40.5	34.0	-3.2	25.5	24.4	22.6	-2.8	13.4	16.0	15.7	2.3	35.4	36.5	34.8	-0.7
Canada ¹	45.2	46.2	59.5	14.2	30.8	31.0	36.8	6.0	21.2	25.0	29.6	8.4	16.0	16.3	13.9	-2.0	33.8	37.2	39.4	5.6
Australia ¹	44.5	46.2	49.4	4.9	27.3	28.4	30.7	3.5	18.8	20.6	20.9	2.1	12.8	13.9	12.1	-0.7	29.2	31.6	30.5	1.3
Austria	45.1	40.3	42.2	-2.9	23.7	22.3	24.3	0.6	33.1	36.0	39.6	6.5	16.8	17.2	16.2	-0.5	46.4	49.1	51.2	4.9
Belgium	49.6	50.0	51.4	1.8	31.5	31.3	32.7	1.3	35.5	39.6	41.3	5.7	14.9	14.3	15.0	0.1	47.1	49.9	51.7	4.6
Czech Republic ³	..	..	40.7	..	..	..	21.6	..	..	..	41.5	..	..	..	13.0	..	..	..	47.2	..
Denmark	..	87.3	71.9	..	..	46.1	39.5	..	..	36.1	39.9	..	19.4	20.9	20.6	1.2	..	53.8	56.0	..
Finland	36.5	40.2	48.9	12.4	21.5	22.7	26.0	4.5	33.4	35.2	45.0	11.6	17.2	18.7	18.7	1.5	47.4	50.3	58.0	10.5
Greece	..	..	15.1	..	..	..	12.9	..	..	..	34.9	..	13.6	14.4	15.5	1.9	..	..	46.5	..
Hungary ¹	..	..	..	..	..	..	14.7	..	..	..	..	..	..	..	22.2	..	..	..	..	..
Ireland	..	25.1	24.1	..	..	..	..	..	..	25.0	26.3	..	17.6	21.4	21.2	3.6	..	41.0	41.9	..
Korea	9.7	13.2	22.5	12.8	8.3	10.5	16.7	8.4	3.4	4.5	9.9	6.6	13.7	16.3	15.8	0.8	17.9	20.0	24.2	6.3
Netherlands	..	..	52.8	..	..	..	32.7	..	..	..	36.4	..	16.3	16.8	18.0	1.6	..	..	47.9	..
New Zealand	..	..	43.8	..	..	..	..	..	..	..	25.1	..	11.7	15.0	18.5	6.8	..	..	38.9	..
Norway	42.4	50.3	39.4	-3.0	24.6	29.3	24.7	0.1	35.7	35.6	36.2	0.5	23.8	25.7	25.7	1.8	51.0	52.1	52.5	1.5
Poland	..	..	..	..	..	..	20.9	..	..	..	..	..	..	..	17.1	..	..	..	..	..
Portugal ^{1,4}	..	..	28.1	..	..	..	17.6	..	..	..	23.9	..	13.3	17.8	19.9	6.7	..	..	39.0	..
Spain	12.8	20.5	28.8	15.9	9.1	14.2	20.0	11.0	24.7	30.0	30.7	6.0	5.2	11.5	14.5	7.6	29.9	38.0	40.8	10.8
Sweden	71.8	70.3	69.9	-1.9	34.1	35.3	35.7	1.6	44.6	47.9	49.6	5.0	18.3	20.6	19.8	1.5	54.7	58.6	59.6	4.8
Switzerland	38.4	47.0	53.2	14.8	24.4	26.5	27.1	2.7	26.9	27.7	30.9	4.0	8.8	9.0	9.3	0.5	33.3	34.2	37.3	4.1
EU-15 ⁵																				
Average	42.4	46.0	47.5	5.2	24.6	27.0	28.7	4.1	32.0	35.1	38.0	6.0	15.9	17.3	17.8	1.9	42.6	46.3	48.9	6.3
Standard deviation	19.7	17.4	13.0	-6.7	9.4	8.4	6.2	-3.2	6.6	7.0	8.0	1.4	4.3	3.3	2.0	-2.4	8.1	7.4	7.6	-0.5

Vliv daňového zatížení práce na nabídku práce, dle OECD (2002)

Zdroj: OECD

Daňové zatížení domácností přímými daněmi v letech 2010-2015, údaje v % HDP

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Czech Republic	1110 On income and profits of individuals	3,3	3,5	3,6	3,7	3,6	3,6
	2000 Social security contributions (SSC)	14,5	14,6	14,7	14,7	14,5	14,4
OECD	1110 On income and profits of individuals	8,2	8,3	8,6	8,7	8,8	8,9
	2000 Social security contributions (SSC)	8,8	8,8	8,9	9,0	9,0	9,0

Zdroj: autor

Daňový a dávkový systém v ČR

- Daňový systém
  - Daň z příjmů fyzických osob
  - Pojistné na sociální pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
  - Pojistné na veřejné zdravotní pojištění
- Dávkový systém
  - Pojistné dávky
  - Dávky státní sociální podpory
  - Dávky sociální potřebnosti
  - Příspěvek na péči

Přístupy

- Typové domácnosti
  - Standardní přístup OECD
  - Konvence $X+Y+Z$ (X = počet pracujících dospělých, Y = počet ostatních dospělých, Z = počet dětí)
- Mikrosimulace
  - Data z výběrových šetření
  - EU-SILC, Statistika rodinných účtů

Ukazatele motivace k práci

- Analyzují finanční motivaci ekonomických subjektů ke:
  - zvyšování pracovního úsilí – METR (EP)
  - přechodu z nezaměstnanosti do zaměstnanosti – METR (IA) a METR (UP)
  - udržení si pracovního místa – NRR (čistá míra náhrady)
  - daňový klín – celkové zatížení nákladů práce

METR – tři roviny aplikace

- „Poverty trap“ - efekt malého zvýšení počtu odpracovaných hodin nebo přechodu na lépe placenou práci.
- „Unemployment trap“ – efekt přechodu z nezaměstnanosti do pracovní činnosti.
- „Inactivity trap“ – efekt přechodu z dlouhodobé nezaměstnanosti do pracovní činnosti.
- Rozdíl mezi krátkodobou a dlouhodobou nezaměstnaností je dán pobíráním podpory v nezaměstnanosti.

Koncept měření demotivací METR (EP)

- důvod: interakce daňového a dávkového systému
- Mezní efektivní daňová sazba pro zaměstnané osoby – METR (EP)

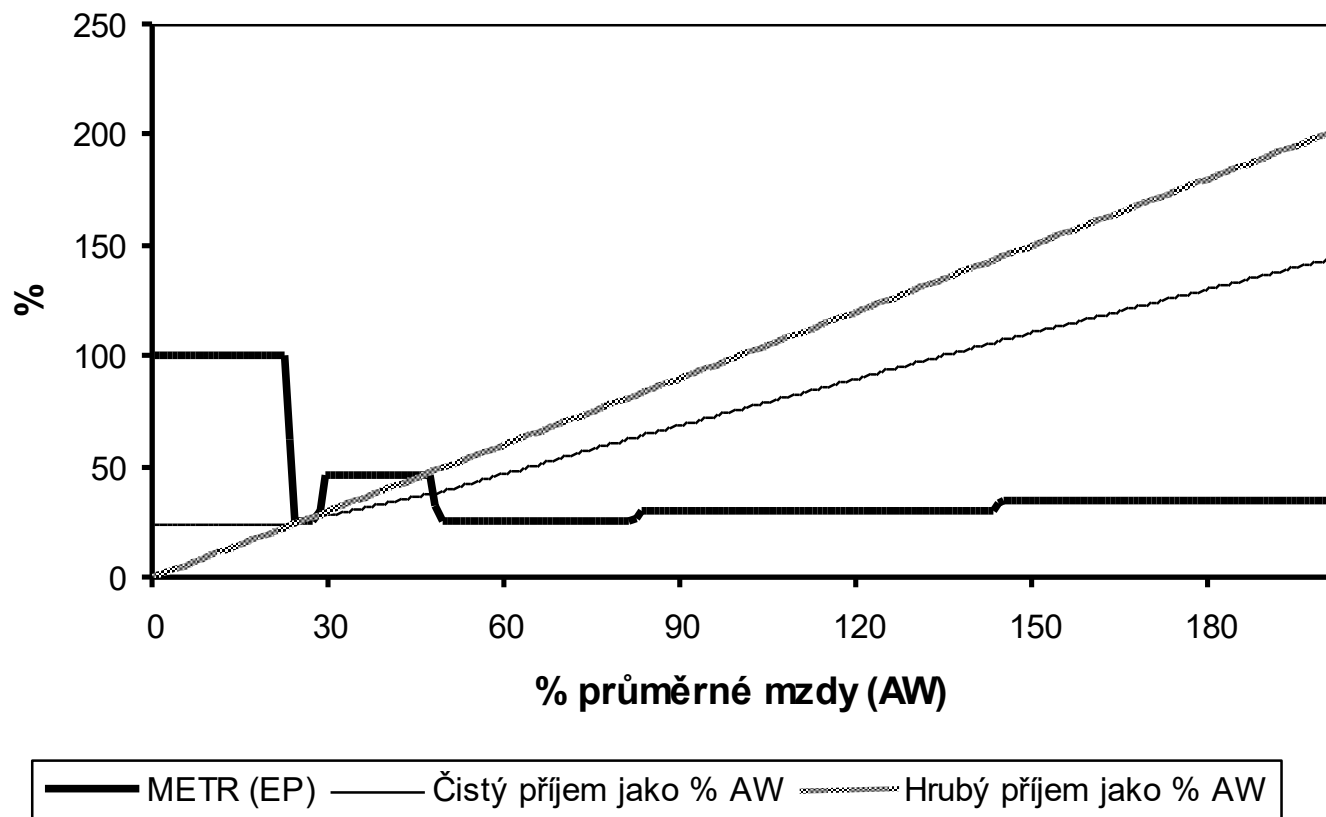
$$METR(EP) = 1 - \frac{\textit{změna čistého příjmu}}{\textit{změna hrubého příjmu}}$$

Možná dekompozice ukazatele

$$METR (EP) = 1 - \frac{\Delta IT + \Delta SSC_{EE} - \Delta HB - \Delta FB - \Delta SA}{\Delta GEI}$$

kde IT = daň z příjmů fyzických osob, SSC_{EE} = příspěvky na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnancem, HB = příspěvek na bydlení, FB = přídatky na děti, SA = dávky z titulu sociální potřeby, GEI = hrubá mzda.

ČR – domácnost jednotlivce (2005)

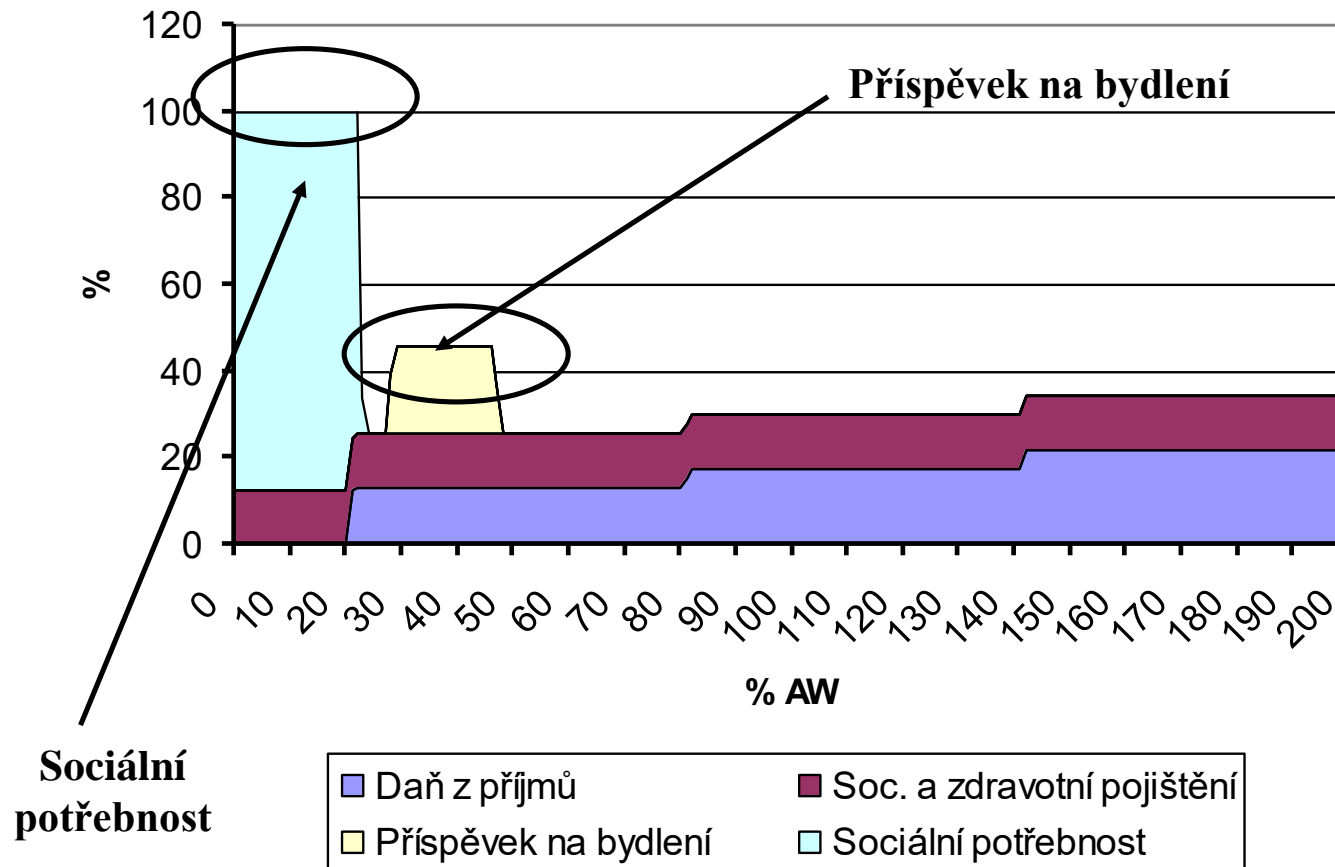

Zdroj: autor

ČR – domácnost jednotlivce (2004) - Co

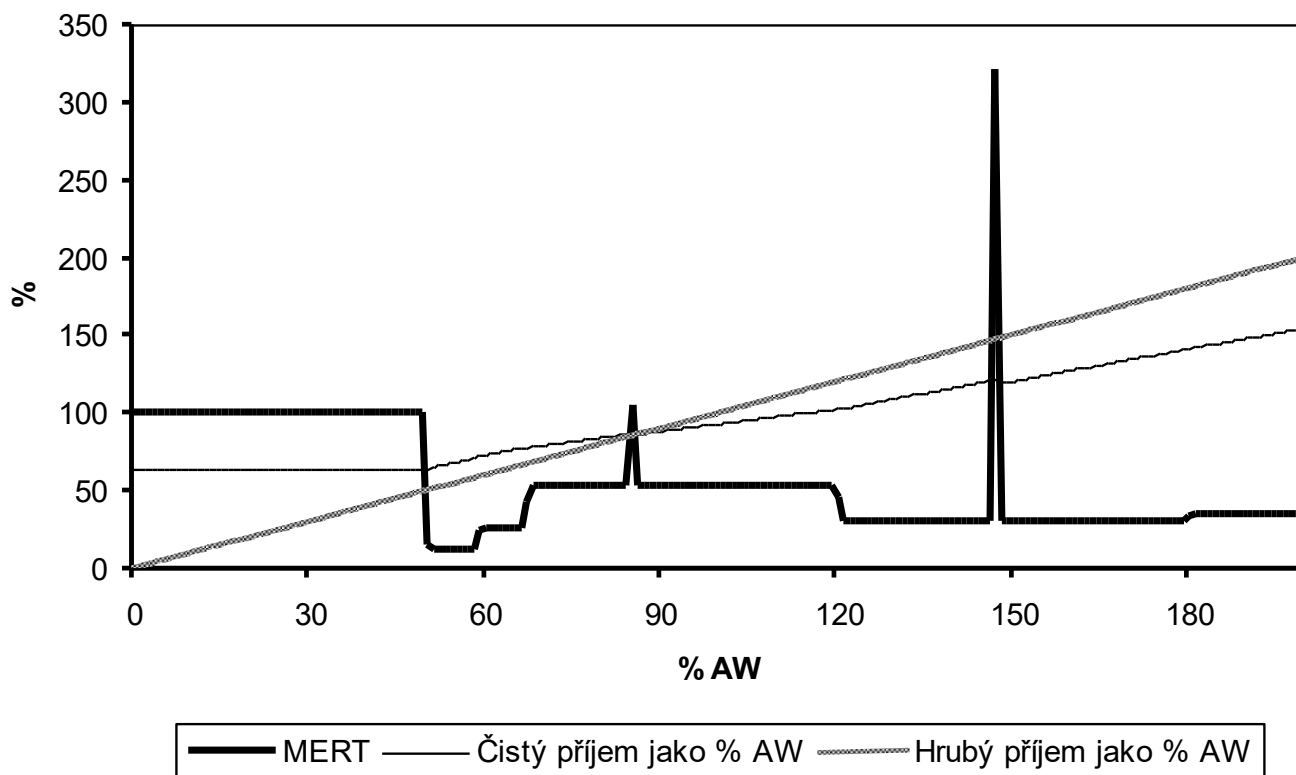
způsobuje vysoké hodnoty?

Zdroj: autor

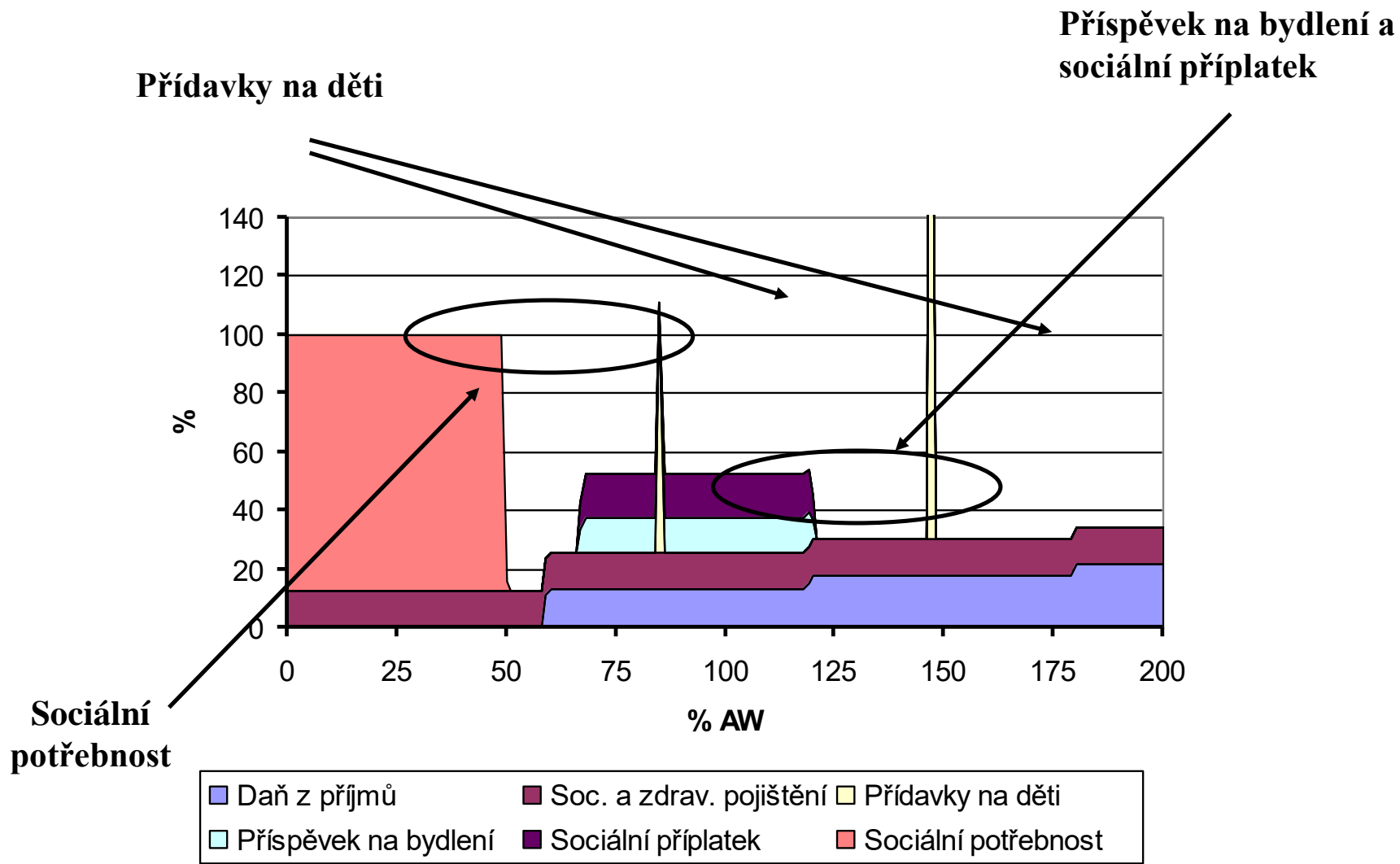
Rodina s dětmi (2005)

(manželé jeden příjem, dvě děti)

Zdroj: autor

Rodina s dětmi II (2005)

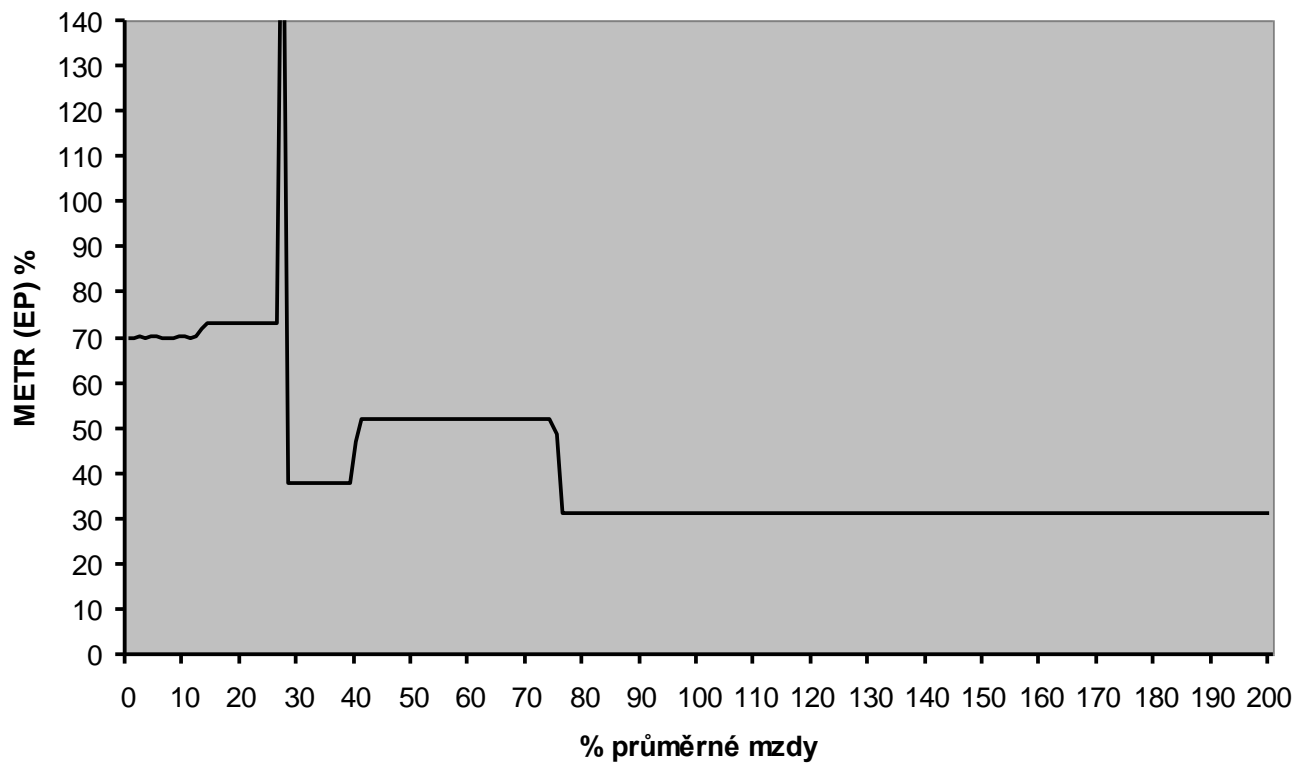

Reformy v letech 2004 až 2008

2004	<p>Zvýšení hodnoty podpory v nezaměstnanosti po třech měsících na 45 % předchozí čisté mzdy.</p> <p>Diferenciace podpory v nezaměstnanosti podle věku uchazeče o zaměstnání (3 skupiny: 15-50, 50-55, 55+ s odlišnou délkou podpůrčí doby).</p>
2005	<p>Zavedení společného zdanění manželů s dětmi.</p> <p>Nahrazení odčitatelné částky na dítě slevou na dani.</p> <p>Zavedení daňového bonusu na dítě.</p>
2006	<p>Snížení mezních sazeb prvních dvou daňových pásem.</p> <p>Rozšíření prvního daňového pásma.</p> <p>Nahrazení standardních odčitatelných částek slevami na dani.</p>
2007	<p>Změna v konstrukci životního minima; zavedení institutu existenčního minima</p> <p>Nová podoba příspěvku na bydlení; návaznost na oprávněné výdaje na bydlení</p> <p>Rozsáhlá reforma dávek pomoci v hmotné nouzi, zavedení příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení.</p> <p>Nová maximální hodnota podpory v nezaměstnanosti ve výši 0,58 násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o podporu v nezaměstnanosti.</p>
2008	<p>Zavedení jednotné mezní sazby daně z příjmů fyzických osob, zrušení daňové uznatelnosti zaplaceného zákonného pojistného, rozšíření daňového základu o pojistné placené zaměstnavatelem, zvýšení slev na dani.</p> <p>Zavedení stropů pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění pro zaměstnance.</p> <p>Omezení počtu domácností pobírajících dávky státní sociální podpory.</p>

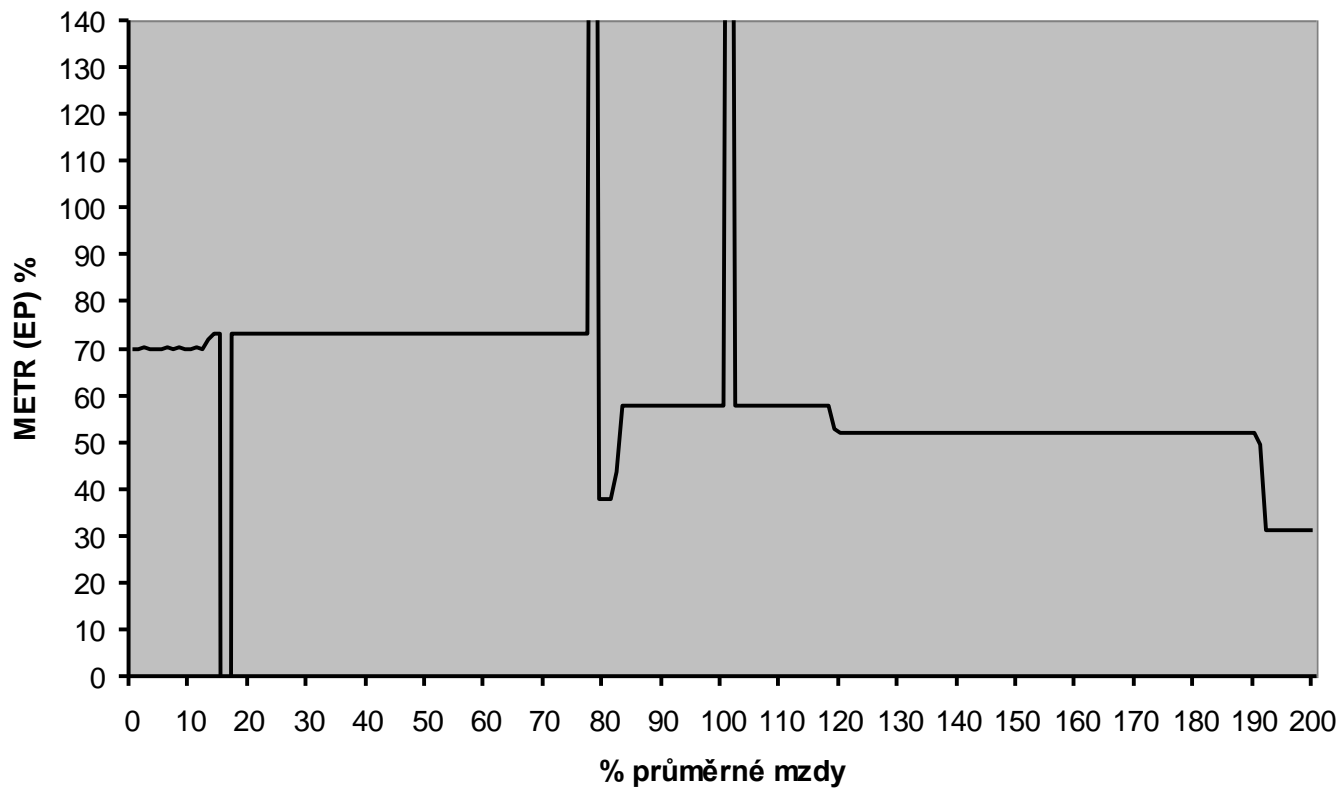
Zdroj: autor

METR (EP) - domácnost 1+0+0 (2011)

Zdroj: autor

METR (EP) - domácnost 1+1+2 (2011)

Zdroj: autor

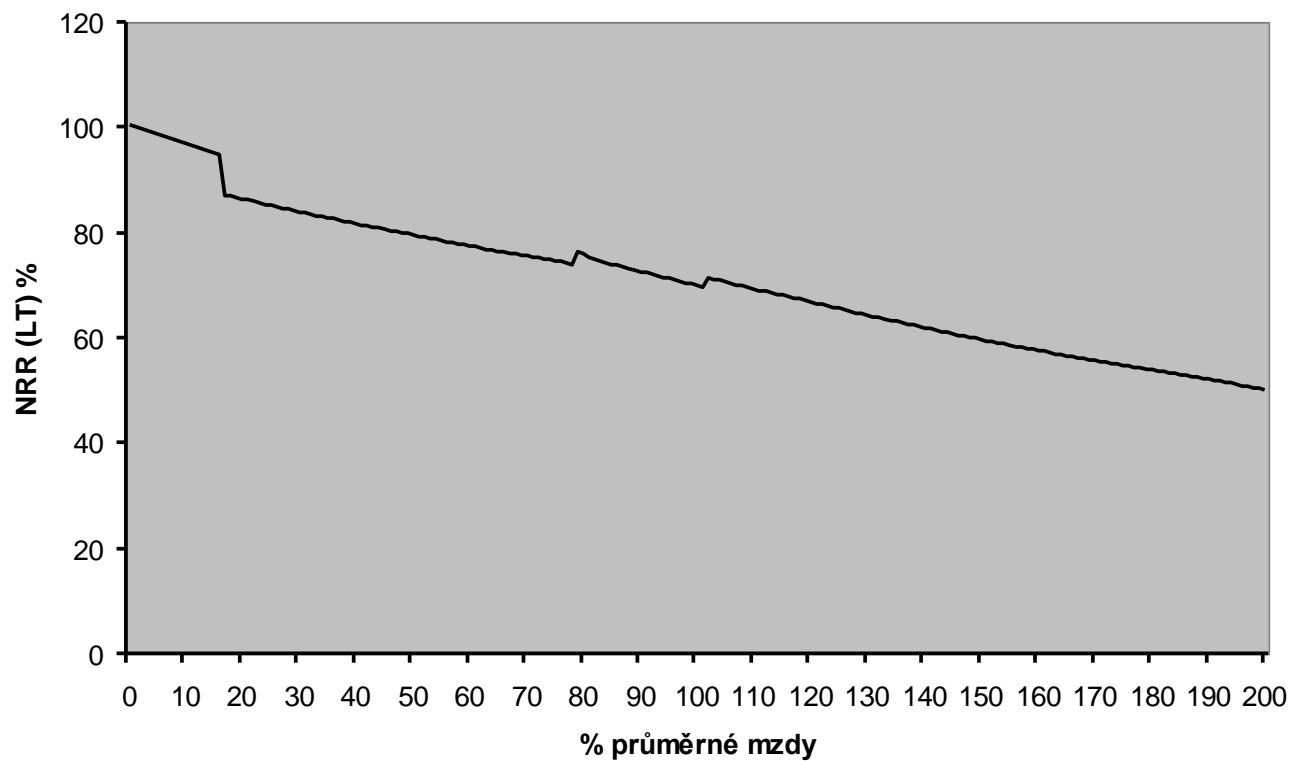
Čistá míra náhrady (NRR)

- Krátkodobá (pobírána podpora v nezaměstnanosti) versus dlouhodobá

$$NRR = \frac{NEI_{OW}}{NEI_{IW}}$$

kte NEI_{OW} je čistý příjem při nezaměstnanosti a NEI_{IW} je čistý příjem v zaměstnání.

NRR (LT) - domácnost 1+1+2 (2011)

Zdroj: autor

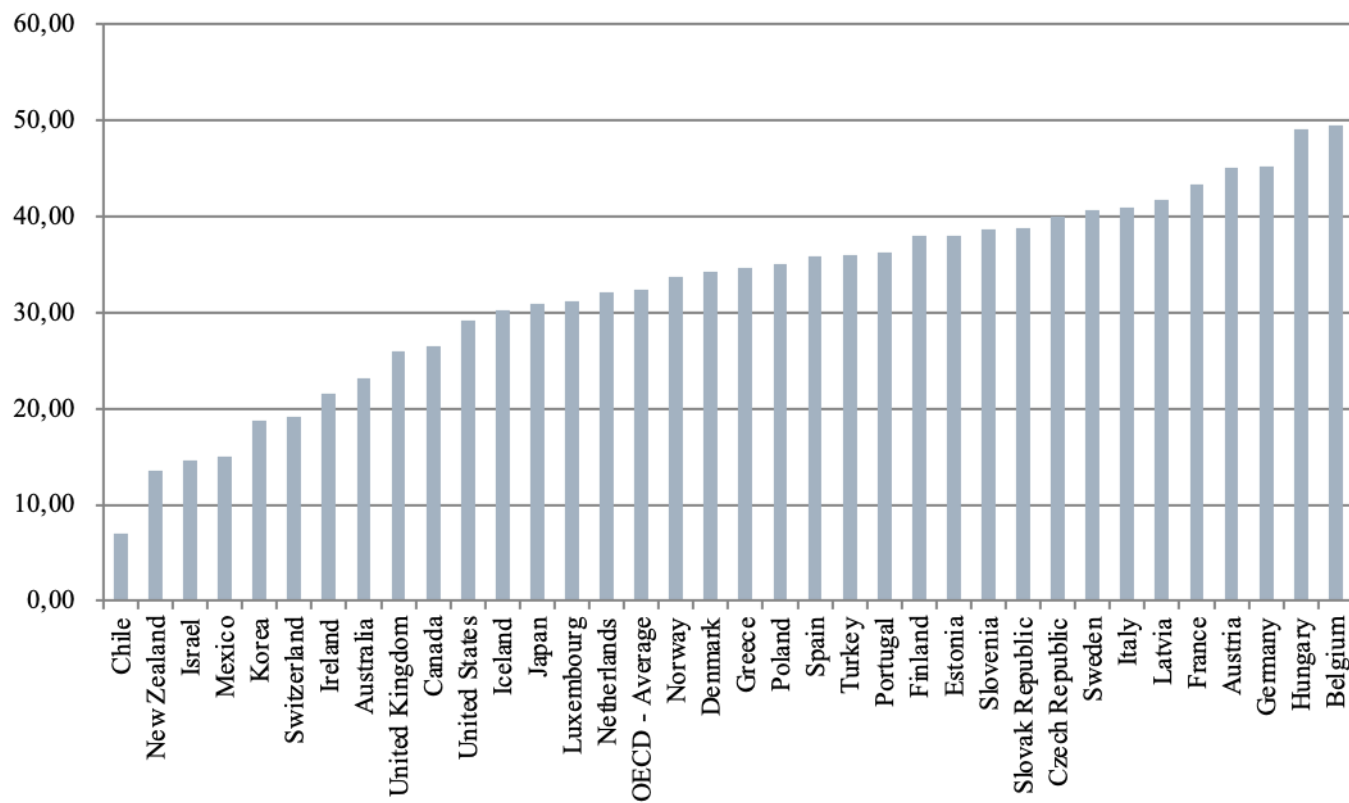

Daňový klín

$$TW = (IT+SSCee+SSCer)/TLC, \text{ kde}$$

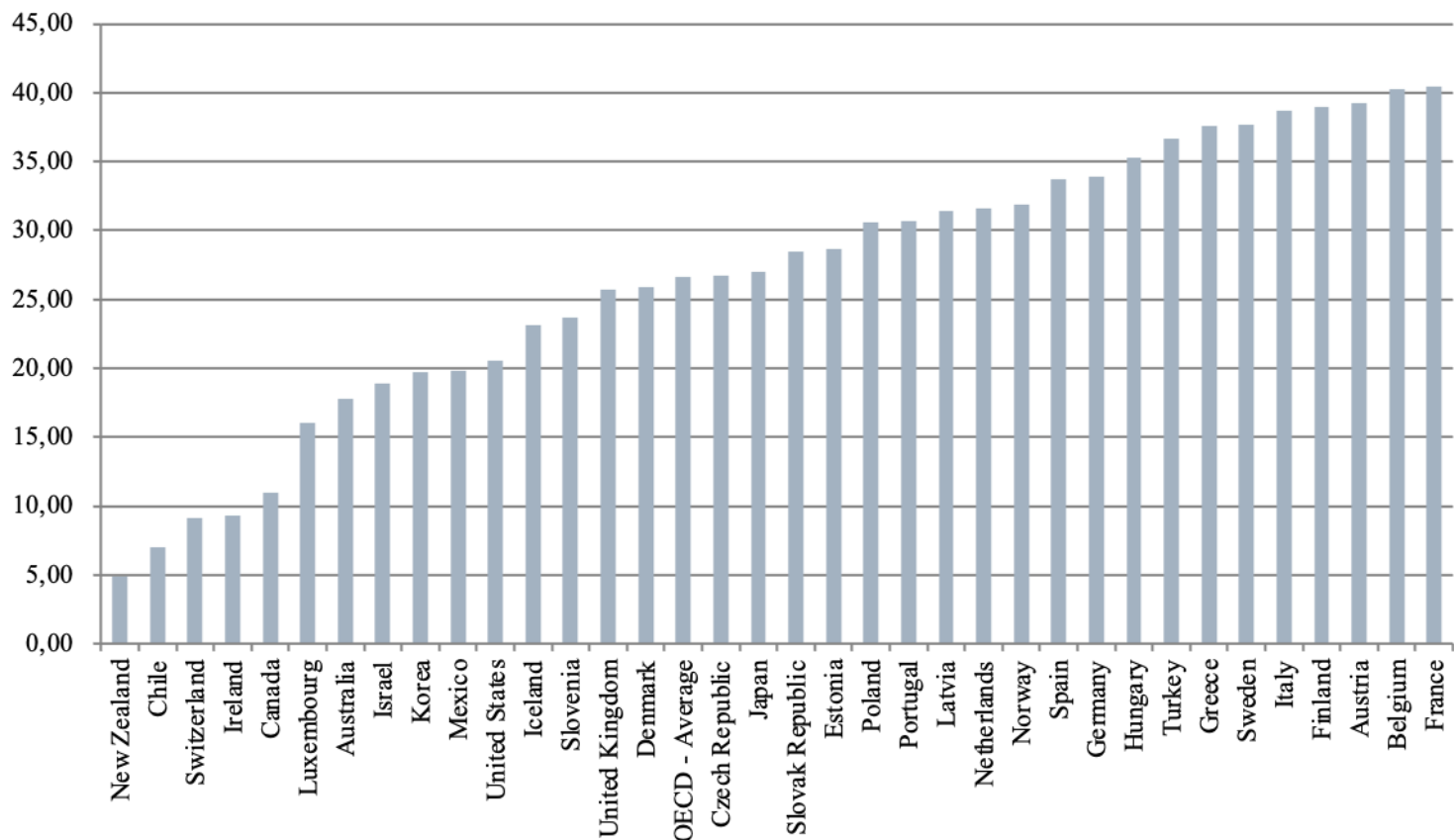
TW – daňový klín, IT – daň z příjmů fyzických osob, SSCee – pojistné placené zaměstnancem, SSCer – pojistné placené zaměstnavatelem a TLC – celkové náklady práce.

Daňový klín, 1+0+0, 67 % of AW

Zdroj: autor

Daňový klín, 1+1+2, 100 % of AW

Zdroj: autor

Výsledky mikrosimulace – reálné rozložení ukazatelů ve společnosti (2011)

Tabulka 1: Rozložení domácností z hlediska hodnot METR (EP); údaje v %

Dom.	METR (EP) %										
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91 a více	Celkem více než 50
všechny	0,1	4,9	0,5	88,2	1,4	2,4	0,3	1,1	0,0	1,2	5,0
1+0	0,1	4,0	0,3	88,6	0,4	4,8	0,5	1,1	0,0	0,3	6,7
2+0	0,1	7,3	0,6	86,3	2,3	2,1	0,1	0,3	0,0	1,0	3,4
2+X	0,1	4,3	0,5	89,1	1,4	1,2	0,2	1,2	0,0	1,9	4,6
1+X	0,0	2,4	0,9	81,6	0,6	7,3	1,0	4,3	0,0	2,0	14,6

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka 2: Rozložení domácností z hlediska hodnot NRR (ST); údaje v %

Dom.	NRR (ST) %										
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91 a více	Vážený průměr
všechny	0,0	0,2	0,5	1,6	3,5	12,1	19,2	33,6	23,5	5,8	72,1
1+0	0,0	0,5	0,7	2,9	6,5	37,8	25,4	13,1	9,5	3,7	62,9
2+0	0,0	0,0	0,5	0,4	1,3	6,8	12,9	47,0	23,5	7,6	75,4
2+X	0,0	0,4	0,8	2,8	5,4	12,5	26,6	37,2	11,8	2,5	68,2
1+X	0,4	0,0	0,6	2,3	3,2	5,4	43,3	28,8	10,3	5,8	69,4

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka 3: Rozložení domácností z hlediska hodnot NRR (LT); údaje v %

Dom.	NRR (ST) %										
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91 a více	Vážený průměr
všechny	0,7	3,6	8,9	16,3	25,8	19,9	13,4	7,2	3,1	1,1	48,9
1+0	2,2	14,5	28,2	20,3	13,6	9,6	5,1	3,8	1,9	0,8	36,5
2+0	0,1	1,2	4,8	18,9	32,6	18,5	11,2	6,0	5,0	1,6	50,5
2+X	0,5	2,0	8,1	19,1	34,9	22,3	8,9	3,1	0,6	0,6	46,2
1+X	2,7	10,1	13,5	24,6	14,7	17,7	8,6	4,2	1,3	2,7	42,3

Zdroj: vlastní výpočty

Struktura sociálních transferů

	2012		2013		2014		2015		2016	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Pojistné dávky										
Důchody	372 753	80,70	373 435	79,39	376 405	78,86	385 808	79,20	389 457	78,83
Nemocenská (včetně mateřské)	19 377	4,19	20 143	4,28	22 077	4,63	24 109	4,95	26 284	5,32
Podpory v nezaměstnanosti	8 760	1,90	9 675	2,06	9 280,00	1,94	8 303	1,70	8 254	1,67
Státní sociální podpora - netestuje se majetek ani aktivita na trhu práce										
Přídavky na děti	3 332	0,72	3 329	0,71	3 213,00	0,67	3 056	0,63	2 817	0,57
Pěstounské dávky	1 073	0,23	2 051	0,44	2 804	0,59	2 382	0,49	2 832	0,57
Příspěvek na bydlení	4 641	1,00	7 403	1,57	8 863	1,86	8 843	1,82	9 261	1,87
Rodičovská dovolená	25 709	5,57	24 336	5,17	22 958	4,81	22 913	4,70	22 624	4,58
Porodné a pohřebné	307	0,07	162	0,03	143	0,03	155	0,03	269	0,05
Dávky sociální pomoci/potřebnosti - testuje se majetek a aktivita - tzv. "zneužívané dávky"										
Pravidelné dávky sociální potřebnosti	5 910	1,28	7 464	1,59	7 900	1,66	7 240	1,49	6 221	1,26
Doplatek na bydlení	1 673	0,36	2 814	0,60	3 249	0,68	3 136	0,64	2 917	0,59
Další - dle zdravotního stavu										
Příspěvek na péči	18 391	3,98	19 545	4,16	20 402	4,27	21 213	4,35	23 105	4,68
Celkem	461 926	100	470 357	100,00	477 294	100	487 158	100	494 041	100
% HDP	11,41		11,51		11,06		10,60		10,35	
HDP (mld. Kč)	4 048		4 086		4 314		4 596		4 773	

Zdroj: autor

Stát blahobytu v ČR?

Struktura veřejných výdajů v ČR a EU28 v roce 2014, údaje v % HDP

COFOG99	GEO/TIME	2014
Total	European Union (28 countries)	48,2
Total	Czech Republic	42,6
General public services	European Union (28 countries)	6,7
General public services	Czech Republic	4,8
Defence	European Union (28 countries)	1,3
Defence	Czech Republic	0,7
Public order and safety	European Union (28 countries)	1,8
Public order and safety	Czech Republic	1,7
Economic affairs	European Union (28 countries)	4,2
Economic affairs	Czech Republic	6,1
Environment protection	European Union (28 countries)	0,8
Environment protection	Czech Republic	1,1
Housing and community amenities	European Union (28 countries)	0,7
Housing and community amenities	Czech Republic	0,9
Health	European Union (28 countries)	7,2
Health	Czech Republic	7,7
Recreation, culture and religion	European Union (28 countries)	1,0
Recreation, culture and religion	Czech Republic	1,2
Education	European Union (28 countries)	4,9
Education	Czech Republic	5,2
Social protection	European Union (28 countries)	19,5
Social protection	Czech Republic	13,2

Zdroj: autor

Možné reformní směry I

- Cílem je jak podpořit rodiny z dětmi, tak i zvýšit motivaci k práci.
- nahrazení odpočtů a slev na děti netestovaným příspěvkem
  - lze zacílit jen na ekonomicky aktivní domácnosti
  - lze nastavit jako odpočty/slevy do výše daňové povinnosti nebo i jako „negativní daň“
  - přenos administrativních nákladů z vlády na soukromý sektor
  - jsou regresivní vzhledem k nízkopříjmovým nebo nevýdělečným skupinám. Tento dopad se ještě zesiluje, pokud nemají povahu negativní daně.
  - komplikují daňový systém

Možné reformní směry II

- jiné sazby nebo hranice pásem pro různé typy rodin
  - zacíleno jen na ekonomicky aktivní osoby - nižší daňové výdaje vlády než v případě plošných dávek,
  - možnost preference „žádoucí“ struktury domácností (např. rodin s více než dvěma dětmi)
  - silná komplikace v daních,
  - problémy s přesným vymezením rodin,
  - problémy se změnami rodin v rámci ročního zdaňovacího období

Možné reformní směry III

- Diferencované dopočty/slevy na dani (pojistném) podle počtu dětí
  - zacíleno jen na ekonomicky aktivní osoby - nižší daňové výdaje vlády než v případě plošných dávek,
  - lze progresivně podpořit rodiny s více dětmi,
  - komplikace v daních.
- Rozdělování daňových základů podle počtu členů domácnosti (splitting, společné zdanění)
  - pravděpodobné snížení daňové progresse domácnosti v systému progresivních sazeb u nízko a středněpříjmových domácností,
  - silné snížení daňové progresse domácnosti, kde je jeden partner ekonomicky neaktivní,
  - silné snížení daňové progresse domácnosti, kde je vysoký počet dětí, na které lze někdy příjmy také rozdělovat,
  - silná komplikace v daních.

Možné reformní směry IV

- Možnost daňových odpočtů o náklady na studium dětí, péči o ně apod.
  - odpočty v prokazatelné výši odrážejí skutečné výdaje související s výchovou dětí,
  - možnost zacílit chování domácností „žádoucím“ směrem
  - zacíleno jen na ekonomicky aktivní osoby - nižší daňové výdaje vlády než v případě plošných dávek,
  - silnější efektivní podpora pro vysokopříjmové domácnosti, pokud existuje systém progresivních sazeb.
- Snižování sazby pojistného podle počtu dětí
  - daleko nákladnější než u osobní důchodové daně– objem výběru pojistného je obvykle podstatně vyšší
  - komplikace v systému pojistného – vzniká druhá daň z příjmů.

Otázky a úkoly k zamyšlení

- Jaké nevýhody s sebou nese vysoké zdaňování práce?
- Analyzujte volební programy jednotlivých politických stran z hlediska jejich dopadů na ukazatele motivace k práci.
- Identifikujte základní slabiny ukazatelů motivace k práci!
- Jaké další faktory ovlivňují chování lidí na trhu práce?

Literatura

- PAVEL, Jan. Dopady změn v daňovém a dávkovém systému v letech 2004-2008 na hodnoty ukazatelů motivace k práci v ČR. Výzkumná studie MF ČR 1/2009. Dostupné z <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/odborne-studie-a-vyzkumy/2009/dopady-zmen-v-danovem-a-davkovem-systemu-9445>
- PAVEL, Jan, VÍTEK, Leoš. Mezní efektivní daňové sazby zaměstnanců na českém a slovenském pracovním trhu v období transformace. Politická ekonomie, 2005, roč. LIII, č. 4, s. 477–494. ISSN 0032-3233.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

